

ΓΝΩΜΗ

Γιατί τους σπαταλάμε;

Του Α. Δ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΗ

ΚΑΤΙ ΠΕΡΙΕΡΓΟ έχουμε εμείς οι Έλληνες με τους ηγέτες μας – με όσους από εμάς ξεχωρίζουν, ανεβαίνουν, φθάνουν στην κορυφή. Ιδίως στον δημόσιο βίο, όπου σαγηνεύουν «ο έπαινος του δήμου και των Σοφιστών, τα δύσκολα και τα ανεκτίμητα "εύγε"». Θέλουμε να τους γκρεμίζουμε από το βάθρο – εκεί όπου κάθε φορά τους ανεβάζουμε, επιφυλάσσοντάς τους λατρεία, εκεί όπου άλλοι λαοί αρκούνται σε αποδοχή, σε αναγνώριση –, να τους παραγκωνίζουμε, να τους σπαταλάμε. Αυτούς και όσα μπορούν να μας προσφέρουν. Δεν χρειάζεται να πάμε πίσω, σε Περικλή ή και Φειδία, σε Αριστείδα ή Αλκιβιάδη. Αρκεί και του Τρικούπη να θυμηθούμε το τέλος, του Βενιζέλου το ανάθεμα...

Γιατί όμως τους σπαταλάμε έτσι; Το βλέπουμε – για να μείνουμε στους πρόσφατους, στους επιζώντες – τώρα τελευταία με τη Γιάννα Αγγελοπούλου. Βοήθησε την Ελλάδα και τους Ελλη-

και (στις αρχές της παρουσίας του) κοινωνία μετά το μεγάλο πάρτι της δεκαετίας του '80 και το χάος της Οικουμενικής και τον αυτοτραυματισμό των ετών Μητσοτάκη; Που αγκύρωσε σταθερότερα την Ελλάδα στην καρδιά της Δύσης (ακόμη και τη στιγμή που για Οτσαλάν και Σερβία και Αφγανιστάν και Ιράκ η κοινή γνώμη ζητωκραύγαζε τις αντιδιαμετρικές θέσεις με εκείνες που εφαρμόζε η κυβέρνηση); Αν δεν ήταν η κρίση ηγεσίας στο ΠαΣοΚ – σωστότερα: η κρίση της νομενκλατούρας του ΠαΣοΚ μπροστά στην ηγεσία Γιώργου Παπανδρέου... –, ήδη και η παλινρθωτική πρωτοβουλία του βιβλίου του «Πολιτική για μια δημιουργική Ελλάδα, 1996-2004», όλη η προσφορά Σημίτη θα είχε ξεχαστεί. Μαζί με τον ίδιο.

Αλλά και ο Αλέκος Παπαδόπουλος, σε ένα άλλο σκαλί του *cursus honorum* – ο άνθρωπος που με τη

■ **Αν δεν ήταν η κρίση ηγεσίας στο ΠαΣοΚ, όλη η προσφορά Σημίτη θα είχε ξεχαστεί. Μαζί με τον ίδιο**

νες να διεκδικήσουμε κάτι που, σε εποχή οικονομικής ακμής αλλά και χαμένου προσανατολισμού και ανασφάλειας, κατ' εξοχήν μας έλειπε: την αίσθηση ότι «μπορούμε», όλοι μαζί. Τη διάθεση να δουλέψουμε και να δεχθούμε αυτοπεριορισμούς. Την προθυμία να υποδεχθούμε ξένους, τον κόσμο ολόκληρο. Την ευκαιρία να μιλήσουμε για τον εαυτό μας, να δώσουμε μιαν εικόνα του τι αντιπροσωπεύουμε, στο διεθνές σύστημα. Να διαψεύσουμε στερεότυπα για μας, να χτίσουμε αναγνώριση, ακόμη και θαυμασμό. Και σήμερα, τι της επιφυλάσσουμε αν μη τι λήθη (ή, πάντως, την απόπειρα λήθης...), ή και προληπτικές τρικλοποδιές (με την εκκαθάριση του «Αθήνα 2004» να τρενάει...) ώστε να αποθαρρύνεται η επάνοδος της στο προσκήνιο;

Μήπως ανάλογα δεν ισχύουν και για έναν άνθρωπο που υφολογικά βρίσκεται στον αντίποδα – για τον Κώστα Σημίτη, που υλοποίησε την πρόσδεση της Ελλάδας στον νομισματικό/σκληρό πυρήνα της Ευρώπης; Που συμάζεψε οικονομία

δημοσιονομική διόρθωση η οποία άρχισε το 1994 (σε υπόσπρωμα Στέφανου Μάνου, άλλη ιστορία αυτή) βρίσκεται στο θεμέλιο της πορείας προς την ΟΝΕ, που έστησε νέα αυτοδιοικητική δομή και μάχη κατά των «πιράνχας» στην Υγεία –, σε ένα ποικιλμένο απόμακρο ράφι δεν έχει αποθεθεί από τον πολιτικό χώρο του, τη στιγμή ακριβώς που βρισκόμαστε στα ζόρια;

Θα είχαμε, δε, τον πειρασμό να πούμε ότι και τον Κώστα Καραμανλή – που πήγε να ταρακουνήσει το εφησυχασμένο πολιτικό σκηνικό, με έναν άγαρμπο, είναι αλήθεια, και εξουσιολάγνο τρόπο – αρχίσαμε να τον αποδομούμε ενώ ακόμη βρίσκεται στην εξουσία...

Φταίνε και αυτοί: η Γιάννα άναψε φωτιές (μεγαλύτερη εκείνη της ζήλιας), ο Σημίτης αγκάλιασε Πάχτες (διώχνοντας Παπαδόπουλους), ο ίδιος ο Παπαδόπουλος σιώπησε, ο Καραμανλής αρκέστηκε σε τσακωμό με τους νταβατζήδες του. Εμείς όμως γιατί τους σπαταλάμε έτσι;